

ski, lęborski i słupski oraz miasto Słupsk z obszaru województwa pomorskiego”;

2) w lp. VII w:

a) pkt 1 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: brzeziński, łaski, łowicki, łódzki wschodni, pabianicki, pajęczański, rawski, sieradzki, skierniewicki, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski, dzielnice miasta Łódź: Górna, Polesie i Widzew oraz miasto Skierniewice z obszaru województwa łódzkiego”;

b) pkt 2 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: kutnowski, łęczycki, poddębicki, zgierski oraz dzielnice miasta Łódź: Bałuty i Śródmieście z obszaru województwa łódzkiego”;

3) w lp. X w:

a) pkt 1 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: obornicki, poznański z wyłączeniem gmin: Kórnik, Kleszczewo, Kostrzyn i Swarzędz z wyjątkiem miejscowości Janikowo, szamotulski oraz miasto Poznań z wyłączeniem prawobrzeżnej części miasta od rzeki Warty, ograniczonej od północy ulicą Bałtycką i dalej ulicą Warszawską do granic miasta z obszaru województwa wielkopolskiego”;

b) pkt 2 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: gnieźnieński, kolski, koniński, stupecki, średzki, turecki, wrzesiński, gminy: Kórnik, Kleszczewo, Kostrzyn, Swarzędz z wyjątkiem miejscowości Janikowo z powiatu poznańskiego oraz prawo-

brzeżna część miasta Poznania od rzeki Warty, ograniczona od północy ulicą Bałtycką i dalej ulicą Warszawską do granic miasta i miasto Konin z obszaru województwa wielkopolskiego”;

4) w lp. XI w:

a) pkt 1 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: jarosławski, lubaczowski, przemyski, przeworski, gmina Dynów z powiatu rzeszowskiego i miasto Przemyśl oraz teren kolejowego przejścia granicznego w Krościenku z obszaru województwa podkarpackiego”;

b) pkt 2 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: dębicki, leżajski, łańcucki, rzeszowski z wyłączeniem gminy Dynów, ropczycko-sędziszowski, strzyżowski i gmina Kolbuszowa z powiatu kolbuszowskiego oraz miasto Rzeszów z obszaru województwa podkarpackiego”;

c) pkt 3 kolumna 3 otrzymuje brzmienie: „powiaty: kolbuszowski z wyłączeniem gminy Kolbuszowa, mielecki, niżański, stalowowolski, tarnobrzegiński oraz miasto Tarnobrzeg z obszaru województwa podkarpackiego”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów: *w z. W. Ciesielski*

1632

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 8 listopada 2002 r.

w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać plan postępowania na wypadek zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego.

Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyborami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wymagania, jakim powinien odpowiadać plan postępowania na wypadek zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego, zwany dalej „planem postępowania”, opracowany przez przedsiębiorcę wykonu-

jącego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

2. Plan postępowania powinien uwzględniać charakter i stopień potencjalnych zagrożeń wynikających z prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

§ 2. 1. Plan postępowania powinien w szczególności:

- 1) zawierać informacje dotyczące lokalizacji i działalności przedsiębiorcy;
- 2) określać możliwości wystąpienia awarii i ich przewidywane skutki;
- 3) zawierać opis środków zapewniających gotowość na wypadek wystąpienia awarii i ograniczanie jej skutków;

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 97, poz. 867).

- 4) określać sposoby prowadzenia działań ratowniczych i zasady postępowania poawaryjnego;
- 5) określać zasady ewakuacji pracowników.

2. Do planu postępowania przedsiębiorca powinien dołączyć:

- 1) instrukcję bezpieczeństwa i higieny pracy dla poszczególnych instalacji produkcyjnych;
- 2) instrukcje postępowania na wypadek wystąpienia każdego zdarzenia wynikającego z istniejących zagrożeń;
- 3) instrukcję działania zakładowej straży pożarnej i innych służb ratowniczych;
- 4) karty oceny materiałów wybuchowych oraz półproduktów wybuchowych i surowców pod względem bezpieczeństwa;
- 5) karty charakterystyki niebezpiecznych substancji chemicznych;
- 6) karty klasyfikacyjne obiektów, w których są przechowywane materiały wybuchowe;
- 7) wykaz adresów, numerów telefonów i faksów jednostek ratowniczych i straży pożarnej oraz specjalistycznych placówek służby zdrowia istotnych z punktu widzenia prognozowanych zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi;
- 8) wykaz telefonów alarmowych;
- 9) instrukcję postępowania w przypadku działań sabotażowych lub terrorystycznych.

§ 3. Informacje, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, powinny, z zastrzeżeniem § 8, obejmować:

- 1) ogólne dane o zakresie prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej;
- 2) syntetyczny opis stosowanych procesów technologicznych;
- 3) wykaz wytwarzanych materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz innych wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- 4) dane dotyczące lokalizacji obiektów, w których prowadzona jest działalność przez przedsiębiorcę, w tym:
 - a) położenie geograficzne oraz dominujące warunki atmosferyczne,
 - b) zewnętrzne źródła zwiększenia zagrożenia wystąpienia awarii,
 - c) usytuowanie w stosunku do tras komunikacyjnych,
 - d) usytuowanie w stosunku do terenów zamieszkałych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów użyteczności publicznej oraz gęstości zaludnienia,
 - e) usytuowanie względem obiektów przyrodniczo chronionych oraz zbiorników wody pitnej.

§ 4. 1. Plan postępowania w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, powinien uwzględniać:

- 1) rodzaj niebezpiecznych urządzeń i procesów wykorzystywanych przy wytwarzaniu materiałów wybu-

chowych, broni, amunicji oraz innych wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;

- 2) sposób identyfikacji zagrożeń wynikających z realizacji procesów, o których mowa w pkt 1;
- 3) syntetyczną ocenę ryzyka wystąpienia awarii stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego;
- 4) działania sabotażowe i terrorystyczne;
- 5) zagrożenia wynikające z sytuacji kryzysowych, w tym polityczno-militarnych i wojny.

2. W zakresie oceny prawdopodobieństw wystąpienia awarii, plan postępowania powinien, z zastrzeżeniem § 8, zawierać różne scenariusze awaryjne opisujące warunki oraz zdarzenia wewnętrzne i zewnętrzne mogące spowodować wystąpienie zagrożeń, a w szczególności:

- 1) ekstremalne parametry procesowe wybuchowości, toksyczności i palności niebezpiecznych substancji chemicznych stosowanych w procesie wytwarzania danego rodzaju wyrobu;
- 2) instalacje zlokalizowane na sąsiednich terenach, mogące spowodować zwiększenie zagrożenia;
- 3) przyczyny naturalne — powodzie, zjawiska sejsmiczne, wichury, niskie bądź wysokie temperatury.

3. Scenariusze awaryjne, o których mowa w ust. 2, o względnie wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia awarii powinny określać dodatkowo zasięg prognozowanych stref zagrożeń (wybuchów, pożarów, skażeń).

§ 5. Integralną część planu postępowania powinna, z zastrzeżeniem § 8, stanowić dokumentacja graficzna obejmująca:

- 1) plan sytuacyjny terenu, na którym prowadzona jest działalność, o której mowa w § 1 ust. 1, a jeżeli zasięg przewidywanej strefy zagrożeń jest większy, to również terenu przyległego, uwzględniający:
 - a) obiekty, urządzenia techniczne, składowiska i ich rozmieszczenie,
 - b) miejsca przechowywania wytworzonych wyrobów niebezpiecznych oraz wewnętrznych dróg ich transportu,
 - c) przeznaczenie terenów przyległych z określeniem liczby ludzi przebywających w strefie zagrożenia,
 - d) instalacje: technologiczne, podziemne (ze wskazaniem kierunku ruchu mediów lub ścieków), naziemnych linii elektroenergetycznych (z zaznaczeniem rozdzielni i transformatorów), gromadzenia i odprowadzania wód powierzchniowych (ze wskazaniem kierunku ich spływu),
 - e) drogi pożarowe i inne drogi dojazdowe, z zaznaczeniem wjazdów na teren przedsiębiorcy,
 - f) dostęp do budynków i dojazdów do źródeł przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę,
 - g) utrudnienia w ruchu pojazdów na terenie usytuowania instalacji;

- 2) plany sytuacyjne poszczególnych obiektów, uwzględniające:
 - a) stopień zagrożenia obiektu lub jego poszczególnych pomieszczeń pożarem, wybuchem lub skażeniem środkami chemicznymi,
 - b) istniejące systemy ograniczające skutki awarii,
 - c) miejsca usytuowania głównych wyłączników zasilania gazem i energią elektryczną,
 - d) miejsca usytuowania zaworów odcinających, zbiorników awaryjnych i podobnych instalacji,
 - e) miejsca usytuowania sprzętu i urządzeń pomiarowo-sygnalizacyjnych do kontroli i wykrywania stężeń wybuchowych, skażeń chemicznych, pożarów,
 - f) lokalizację sprzętu ratowniczego, schronów, miejsc ewakuacji ludzi na wypadek awarii,
 - g) lokalizację przycisków uruchamiających alarmy lub systemy ograniczające skutki awarii;
- 3) plan sytuacyjny kierunków ewakuacji z obiektów oraz miejsc ewakuacji.

§ 6. Plan postępowania powinien zawierać opis:

- 1) istniejących systemów zapobiegania skażeniom atmosfery, wody i gleby, jeżeli takie zagrożenie zachodzi;
- 2) sposób ograniczenia zasięgu oddziaływania wybuchów lub pożarów na otoczenie;
- 3) systemu ostrzegania o zaistniałej awarii oraz zasad i warunków przeprowadzenia ewakuacji;
- 4) struktury organizacyjnej i stanu osobowego zakładowych służb ratowniczych oraz zakładowej straży pożarnej.

§ 7. Plan postępowania w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, powinien zawierać:

- 1) opis postępowania załogi, zakładowej służby ratowniczej, zakładowej straży pożarnej i oddziałów obrony cywilnej;
- 2) sposób prowadzenia i koordynacji działań ratowniczych służb zakładowych z udziałem Państwowej Straży Pożarnej, oddziałów obrony cywilnej oraz innych zewnętrznych służb ratowniczych;

- 3) opis udzielania pierwszej pomocy medycznej osobom poszkodowanym;
- 4) wskazanie koordynatora działań ratowniczych i porządkowych oraz określenie jego kompetencji w stosunku do innych uczestników biorących udział w działaniach ratowniczych;
- 5) sposób powiadamiania instytucji, władz lokalnych i zewnętrznych służb ratowniczych o wystąpieniu awarii oraz przypadki i procedury ich powiadamiania;
- 6) sposób zabezpieczenia i dokumentowania miejsca awarii;
- 7) opis miejsca i sposobów neutralizacji niebezpiecznych substancji chemicznych i odkażania terenu skażonego, jeżeli takie substancje są wykorzystywane przy wytwarzaniu wyrobów;
- 8) określenie metod i środków usuwania skutków awarii.

§ 8. 1. W przypadku planów postępowania przygotowywanych przez przedsiębiorców wytwarzających wyroby niestwarzające zagrożenia wybuchem lub skażeniem nie stosuje się wymagań określonych w § 3 pkt 4 i w § 4 ust. 2 i 3.

2. Przy opracowywaniu dokumentacji graficznej do planów postępowania, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wymagań określonych w § 5 pkt 1 lit. b i c.

§ 9. 1. Przedsiębiorca sporządza plan postępowania w uzgodnieniu z komendantem powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, a jeśli organem założycielskim przedsiębiorcy jest Minister Obrony Narodowej — również z szefem terytorialnej delegatury Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

2. Przedsiębiorca przekazuje plan postępowania, o którym mowa w ust. 1, do wiadomości właściwemu terytorialnie komendantowi powiatowemu Policji.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: *J. Piechota*

1633

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 8 listopada 2002 r.

w sprawie szkolenia i egzaminowania osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych

do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 97, poz. 867).

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zakres i przebieg szkolenia osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanego dalej „szkoleniem”;